

CARTA OBERTA SOBRE LA INCORPORACIÓ DE LES PISTOLES ELÈCTRIQUES A LA GUÀRDIA URBANA

Sr. Albert Batlle, tinent d'alcalde de seguretat de l'Ajuntament de Barcelona,

Des de les entitats de salut mental volem traslladar-li la nostra oposició davant la imminent aprovació del projecte de reglament que regula la dotació i l'ús dels dispositius conductor d'energia, conegudes com a Taser, per part de la Guàrdia Urbana. Les famílies i els professionals que acompanyem a les persones amb patiment psíquic li traslladem la nostra profunda preocupació perquè representa una amenaça per a la vida i la salut de les persones que estiguin passant per una crisi de salut mental, un estat d'agitació psicomotora o una temptativa de suïcidi.

El projecte de reglament estableix que podrà utilitzar l'arma contra les persones que posin en risc la seva pròpia vida o integritat física (temptatives de suïcidi, conductes d'autòlisi o d'altres) i no desisteix de la seva acció, sempre que es valori que l'ús de les Taser no provocarà un mal superior al que es vol evitar.

Diverses publicacions especialitzades han demostrat com les pistoles elèctriques s'utilitzen més sovint en persones que pateixen crisis de salut mental i reben un major nombre de descàrregues en comparació amb casos de detenció criminal. Això seria possible, ja que el projecte de reglament no estableix un nombre màxim de descàrregues ni el període de temps entre descàrregues.

Organismes internacionals de protecció dels drets humans, entitats especialitzades i algunes empreses fabricants de l'arma desaconsellen totalment l'ús de pistoles contra persones amb problemàtiques de salut mental. L'aplicació de les descàrregues elèctriques en situacions de crisi de salut mental pot generar possibles efectes adversos imprevisibles, empitjorar els estats d'agitació i augmentar el risc de descontrol de la situació. L'ús de la força sobre persones en crisi pot reforçar la por i la desconfiança cap als serveis d'emergència, dificultant encara més la seva relació amb els dispositius assistencials i la seva integració comunitària.

Un exemple de les conseqüències del possible ús inadequat i abusiú és el cas de l'A.P., mort l'any 2021 a Badalona a conseqüència de rebre 6 descàrregues per part d'agents de Mossos d'Esquadra. Des de 2021 a Alemanya, sis de cada deu casos de mort després de l'ús de pistoles elèctriques han afectat persones que sofrien crisis de salut mental.

La dotació de les pistoles elèctriques a la Guàrdia Urbana no pot reproduir les mancances en la reglamentació i en els exemples de mala praxi dels Mossos d'Esquadra. A més, considerem que la proposta de regulació atempta contra els interessos dels agents policials, ja que davant la dificultat per conèixer les condicions no visibles de les persones, l'ús de l'arma pot provocar conseqüències extremes no previsibles, i, per tant, exposar-los a una inseguretat davant de possibles responsabilitats penals.

Ens preocupa la normalització del discurs estigmatitzador per part dels representants públics i autoritats judicials que vinculen la salut mental i l'augment de la violència. Els serveis mèdics i de seguretat haurien de tenir les eines i les capacitats per oferir una resposta que garanteixi la protecció i el benestar d'aquestes persones en moments de vulnerabilitat extrema. La intervenció policial i l'ús de la força no hauria de ser la primera resposta a l'hora de respondre a una situació de crisi i patiment psíquic, s'hauria de prioritzar una intervenció de professionals formats en gestió de crisi i en la promoció d'un model d'atenció comunitària que prioritzi el benestar de les persones. L'actuació de serveis mèdics sempre hauria de ser prèvia a l'ús de les pistoles elèctriques.

Per aquesta raó, des de les entitats de salut mental demanem al govern municipal:

- Suspensió de l'aprovació del reglament, o almenys de la dotació, de l'ús de les pistoles elèctriques fins que no es dugui a terme un estudi tècnic independent sobre les afectacions pel dret a la vida i el respecte als drets fonamentals, en particular en persones en estats d'agitació o crisis de salut mental.
- Obertura d'un procés participatiu real que doni veu a les entitats socials i resta d'actors implicats amb l'objectiu d'incorporar més garanties de protecció de drets humans i seguretat jurídica pels agents policials.

Conscients del seu compromís amb la protecció dels drets i la seguretat de les persones, li demanem que escolti les preocupacions de les persones, familiars i els professionals de la salut mental.